

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy 308

Hely

Idő "1925"

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím: *A Széna-téri embervásár titkaiból*

Forrás:

Új Nemzedék

3m

(Hely)

1925. 1. 4.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A Széna-téri embervásár titkaiból

Hogyan lesz rendes emberből alkalmi munkás?

— Az Új Nemzedék tudósítójától. —

A Széna-tér egyik sarkán, pontosabban a Hitelbank fiókja előtt téli hajnalokon is sűrű embersereg képződik. A boltok mind bezárva még, a kofák közül is csak a frissebbje hurcolkodik a szemközti piacra, a villamos is álmosan baktat a sinen, de ezek már régideje állnak a sarkon és várják a jó szerencsét, hogy egy hétre, egy napra, félnapra, vagy akár egy órára is munkát, kenyeret hozzon a számukra. Micsoda társaság! Rendes cipője, vagy éppen télikabátja egyiknek siucs, a nadrág félszára rövidebb a másiknál, folt annyi a ruhán, hogy éppen csak a pirosszínű tűnik az ember szemébe, a nyakban sál gyanánt zsákdarab, sapkáikat futballnak használhatják az utcagyerekek, kalapjukon pedig annyi a lyuk, hogy a posztónak alig maradt helye.

Igen megörvák. Amint megtudják, hogy nem keresetről van szó, hanem csak az újságról, sorra eltágnak, csak egy marad közülük. Ez az egy Baróti Kálmán; jó ötvenes, rongyaiból nagyon is kéri a frissen borotvált arca. Mindennap borotválkozik még pedig ingyen. Annak köszönheti a szerencsését, hogy frtározatosan kemény a szakálla és így a borotválásuk részére, mint „tanulmányarc” kiválóan alkalmas.

— Ne gondolja az ur, — így kezdi szavát — hogy *muszájból* vagyunk ilyen rongyosak. Olyan elpekedést végzünk mi nap-nap utána, hogy a legjobb ruha is beleszakad, azért hát, ami jobb, odahaza marad vasárnapnak. Persze a rongyosság még hasznunkra is van. A jobb-zivü ember megsajnál és néha kapunk egy-egy levetett ruhadarabot. Ami nagyon finom (még sehol se lyukas), azt persze *eladjuk*, de az nagyon ritka eset.

— *Hogy mennyit keressünk?* Van úgy, hogy csak huszezet, de néha százat is. Két munka mindig akad napjában, azon alul soha sincs. Legtöbbünk a meuhelyen alszik, de van olyan is, aki ágyrajáró. Az ebédünk többnyire ráadás. A háziasszony igen sokszor megsajnál és ad egy tányér levest, főzeléket, még hús is akad néha.

— *Hogy jó-e az élet így?* Már a kinek! Valaha minisztériumi díjnok voltam; husz éven élt. Még a *B. lista* előtt tettek ki. Iszákosság!.. A jó írásom megvolna ma is, de a szép írásból csak a háboru előtt lehetett megélni; jó írása ma már mindenkinek van. Hogy kiborultak, előbb cimrással próbálkoztam, de fizenkét órát körmölni és még egy kis gagyira se jusson — nem, az nem gseft. Így álltam be ide. Eleinte bizony nem igen vettek be maguk közé, ha valami megbízó közeledett, úgy félregyürtek, hogy azon vettem magamat észre: nekem semmi se jut. Hanem azóta beletanultam magam is...

Az intervjunak itt vége szakadt. Egy asz-gszonyság állt meg a közelben. Négy óriás, tele-tömött szatyrot, piaci táskát cipelt ideig, de

már fulladozott a kövérségében, nem bírta tovább. Nyolc magafajta rohant rá, de Baróti Koma lett a győztes, mert ő nem alkudozott, okoskodott, fülönfogta a négy szatyrot és tömören csak ennyit kérdezett:

— *Hová?*

Fogai közül egyet rittyentett az elámult koma felé és már ment is a teher alatt.

Egy öreg, szakállas áll be a standra. Már elvégzett ma reggel egy munkát, amit abból tudhatni, hogy a többi köréje csoportosul, az öreg pedig a bankókat mutogatja nekik; utóbb egy szörmellényt is előhuz a kabátja alól. Nem tudni, kapta-e, lopta-e. A levegőben kitergetve vizsgálják: nincs rajta se lyuk, se folt... finom darab. Miért is az öreg vidáman csapja a hóna alá és egy másik nagyszakállas társaságában belép vele a pálinkás bolt ajtaján.

Új megbízó jön. Valami szobaur és költöz-ködésről tárgyal, amihez kiskocsi kellene. Hja, kiskocsi! Kinek van kiskocsija? Hiszen az ilyen már tőkepenzes és napszámba vállalhat fuvart. Mind faképnél hagyja. A fiatalember tanácstalan és mérgesen mondja:

— *Ej, hát nem tudnak szerezni egy kiskocsit?!*

Az egyik, különösen elszánt képű, tót fickó ósszesug a másikkal. Nyurga, lajtorja ember ez a második, ijedt képpel hallgatja a tót sugdosását, a gesztusaiból tiltakozás érzik, de a tót tovább kapacitál és végül mégis beleegyezik. A tót most a szobaur elé áll és így szól:

— *Nekem van kiskocsim!*

Azonban nem igen biznak egymáshoz. A szobaurnak várakozni kellene, amíg a két ember visszajön a kiskocsival, igen ám, de a két ember nem akarja reszkirozni, hogy a szobaur

azalatt mással alkudojon meg, a szobaur pedig (érthetően) az előleget félti, amit a kettő követel. Végül is abban egyeznek meg, hogy együtt indulnak a kiskocsiért.

Bizonyosnak tűnik, hogy a két embernek nincs semmiféle kiskocsija, a szó szoros értelmében most szerzik meg, különben nem lett volna a huzavona. Megindulnak a Vár felé. A két ember elől, a szobaur mögöttük. Föl az *Ostrom-utcán*, azután oldalt betérnek az *Ilona-utca*-ba. Az Ilona-utca végében áll egy csinos, földszintes ház, a mellette levő telken nincs épület, valami mézraktár, a rozoga ajtaja lakattal bezárva. A tót megáll a lakat előtt: látszik az arcán, hogy nem számított erre. Vakarja a fejét. A szobaur előtt csak úgy, nem verheti le a lakatot, hiszen míg rendőrt kiabálna; persze ha ideadta volna az előleget és most lenn várna a Széna-téren, nem lenne semmi baj, de így..

Azonban felderül az arca. Tót agyában megszületett a mentő ötlet.

— *Mindjárt!* — mondja a szobaurnak és bemegy az uri házacskába.

Kis idő múlva kijön és a kezében jó hosszú vasdarab, amit úgy tart a kezében, mintha a házból hozta volna ki. A vasdarabbal nekiáll a lakatnak és olyan természetes egyszerűséggel püföli, amíg leesik, mintha a kulcsot ki se találták volna. A szobaur nem szól a különös kapunyitás ellen. Nyilván az forog a fejében, hogy a házmester elveszítette a kulcsot. Pedig a most már feltört ajtóju mézraktárnak semmi köze a szomszédos házhoz.

A két ember nyugodtan kihuzta a kiskocsit, a levert lakatot a tót visszatette a helyére; aki nem nézett jól rá, azt hihette, zárva áll. Azután elmentek hárman a kiskocsival. *Visszakerül-e valaha a kis kocsi?*